

Діло

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринки 18, II. пав. Карту пошт. ш. № 26374 Адреса тел. „Діло—Львів“ Число телефонів 566 Рукописи редакція не вертає.</p>	<p>ПІДРОБЛЮВА в Австро-Угорщині: в Львові (без доставки): число . . . . . 4—К. титулярний . . . . . 12— експерт . . . . . 20— інспектор . . . . . 44— в Іжмечині: маршал . . . . . 25—М. експерт . . . . . 14— За зміну зарплати згодом ст. 34 г.</p>	<p>Міна оголошень: Головний редактор: Д. Р. Шпилько, Іжмечиня. у Львові 16 с. на провінції 20 с.</p>
--	--	---

Видання: Видання: Видання „Діло“.

Д. Р. Шпилько, Іжмечиня.

Німеччина, Австрія і Україна.

Чесне виконуванє берестейського договору Німеччиною. Підврілі замисли Австро-Угорщини

Львів, 28. лютого 1918.

Підписання Берестейського миру з Українською Народною Республікою, Німеччина зробила в часі можливим як найкоротшим усім, а навіть більше думка, що було обов'язком її як чесного контрагента: перебігав через свої репрезентативні тіла ратифікацію договору, своєю відповідною управою для українській державі широчинну поміч проти московсько-більшовицької грабни таї неоцінену прислугу в організованню української армії, а своєю діяльністю рішучо заступила українську державу супроти злочинного і беззаконного походу петроградського правительства. Хоча і нема вичаю за багато числити на відданість молодих народів, то таки без вересадя можемо нині сказати, що дружні прислуги, які владі українському народові чогуча Німеччина, живим пам'ятником оставили в свідомості нашого народу по обидвох боках кордону таї на довгі часи—ми хотіли би, щоб не завсіди—будуть становити той моральний капітал, на яким буде будувати ся й доповнювати ся зростаюча взаємність інтересів і зповної відсутності національно-політичних протиріччя—українсько-німецьких і ризиків.

Так стоїть справа в Німеччині. А як в Австро-Угорщині?

Крапка стику виступає на обличчє наше, котрим доля судила оставати горожанами сеї держави, стику перед ними самими і перед нашими закордонними братами, коли глядиш на те, що від хвилі підписання берестейського миру діється в сеї монархії. Негілки, що договору тут ще не ратифіковано. Негілки кожного дня знесважляється тут крижудно послідними словами українську націю, її державність і правительтво таї тоге ц. к. діяльомета, котрий з уповажнення імперя підписав берестейський мир. Негілки, що ц. к. урядники і урядові органи підбурюють людиність проти акту з 9. лютого с. р. таї самі саботують виконанє сього міжнародного зобов'язання сеї монархії. Негілки діється все те в який день, без жєнади, перед очима цілого світа! А що більше: роблять ся тут явні і таїсні приготування до зломаня берестейської угоди, а бодай до викривленя її в точці найсуцїйшій для будущности західної галузі українського народу—для України хояської, а тимсамим і галицької. Те, що послили пропонувати Полякам у Відні посли Фукс і Гуммер, є різноваччє в предложєннє зломаня берестейського договору, зломаня тим ганєбнїйшого, що наміреного від латвиском найнорднїарнїйшого вивушення, а політично тим глумлїйшого, що подуманого без огляду на ті політичні наслідки, які така ц. к. практика зі що-вно підписаним договором мусить викликати в світі західних держав, а передовсім в українським народі.

Певним ч. і к. кругам очевидно нині завернуло ся в головах на вид хвилевої слабости українського контрагента берестейської угоди. Їм здається, що вони можуть безкарно

робити в українською державою і українським народом все те, що їм відкидає перша лїшка фігура з товариства відданой польським інтересам кавармії. Можливо, що певним ч. і к. кругам справді здається, що вони — якраз вони! — „створили“ українську державу, та що вони можуть безцеремонно робити з нею і з її землями що їм захочеть ся. Та може найближша вже будущність покаже сим кругам, як дуже вони помиляди ся, коли думали, що український народ дозволить, аби українською землею і людиністю Холмищини і — що за сим їде — Галичини латикано неяситного рота Поляків і куповано їх добрий гумор при бюджетовій провізорії.

Бє порєдїюють ся і круги між них, також достатність суперечливостей між Українською Центральною Радою і українською більшовицькою радою: нехай-жа знають відповідні сфери, що на точці додержання умов берестейського миру, а особливж на точці Холмищини нема лікких різниць між обома силами радами, таї ще може недалеким той день, коли в Кїві стане сидїти ногою коалїційне українське правительство, яке зуміє як слід оцінити ц. і к. протхати супроти Холмищини і взагалі берестейського миру.

Слабість Україна—хвилева. І не такий-то далеким той час, коли могла українська держава відкикнеть ся відповідно — як на чесну й дружню поміч Німеччини, так і на все те, що тепер задить ся супроти українського народу в головах і від рукви багатьох мужів державних Австро-Угорщини.

Скандална пропозиція.

В цілі придання Полякам для бюджетової провізорії має би бути зломаній берестейський договір!

Львів 28. лютого 1918.

Як доносить польська преса, посли Фукс і Гуммер в імені групи німецької христіансько-соціальної і німецько-національної предлажили польському колу отсю пропозицію:
Підчас дебати над бюджетовою провізорією іменем названих двох німецьких груп буде поставлена резолюція, якою Палата посли зобов'язує правительство до змін берестейського договору по думці артикулу віденського конгресу і висловить переконанє, що аж до визначєня границь в порозумнїю з польською державою буде удержаний зв'язок з неї спірній області як до удержання прав (читай: ненарушимість польської великої земельної власности) так і до утворєних державних інституцій (читай: польська управа, польські школи ітд.). Німецька пропозиція обнимасє далі аспєкшенє, що Німці встановлять правительство зложити в палаті відповідну зв'язку. Ся заява містила би рівночасно заперуку зі сторони корони(II). Німецькі посередники запевняли далі, що президент міністрів готовий навіть телефонїчно полудати я в гр. Черніном в Букарєштї, щоб подати йому до відомости сеї домгання. За се жєдано від польського кола тільки абстїнєнція при голосованнє над бюджетовою провізорією.

Далі польська преса доносить, що коло радцїо над сею пропозицією, однакє більшість кола віднесла ся до неї скептично, відносичи, що з огляду на ратифікацію берестейського договору Німеччиною пропованєній німецькими групами парламентарний акт має би тільки моральне значєнє.

Що до самого змісту сеї німецької пропозиції треба означити, що вона фалшує історію, коли домагаєт ся зміни берестейського договору відповідно до артикулу віденського конгресу. Стверджуємо, що постанови віденського конгресу про границі „Польського Королівства“ нічого не говорять. Відкрїкні Поляків, що берестейський мир нарушує постанови сього конгресу, є одним великим глумбуггом, обчислєннєм на людську несаїдомість.

Що до політичного значєнєя сеї німецької пропозиції, то слово „скандална“ є ще знахотє лагідним означєннєм. Що подумают собі про австрійську державу не тільки берестейські контрагенти, але всі держави світа, коли в сїй державі можанні такі лєвици як аломанє ітернаціонального договору в тїй цілі, щоб одну парламентарну групу заставити абстїнєнцією не робити трудноствї парламентній бюджетовій провізорії!

Виключене!

Митрополит Шептицький має би поновити до запропонованя польських претенсій в Холмищині?

Львів, 28. лютого 1918.

„Nowa Reforma“ доносить 27. с. в. з Відня: „Вчера вечером відданє голому УПР. д-ра Евгєна Петрушевича в парламентарній бюрі УПР. митрополит Шептицький і відбув з ним довшу конференцію. Ся конференція має оставати в зв'язку зі змаганнєм певних сфер до угодного полегодженя хояської справи“.

До сього польського донєсення дозволимо собі означити, що важливо за виключене, щоб хто небувє з відповідальних чинників у нашім громадянстві — з окрема митрополит Шептицький — буз відбїнїем у сїй хвилі занятї становищє, що Україні мають уступити перед польськими претенсіями що до Холмищини.

Національні держави на руїнах Росії вагрожують Австро-Угорщині!

Голос віденського соц.-дем. органу.

Львів, 28. лютого 1918.

„Arbeiter Zeitung“ пише в привоуду миру з Росією:

„Для держав, яка обнимасє десять національностей, підтїмає се основу істования, що німецький мєт переводить скрізь на сході принцип, що кожда нація має творити самостїйну державу, не сфедеровану з иншими націями“....

В імені Ілго Величєства Царя! Ц. к. Суз краєвий каравя яко Трибунал просяквї у Львові рішиє на вписок ц. к. Прокураторї Державної, що зміст часопїса „Діло“ число 40, а дня 21. лютого 1918 р. в артикулі „Чергова польська пропозиція“ містить в собі вєство про- вїзїю в § 22 а. к. і перестуа. 327 униз дозонаку в днї вни в § 22 а. к. і перестуа. за оправдану і зарєдвї змї- 21. лютого 1918. конфїскату за оправдану і зарєдвї змї- щєнє цілого накладу і виданє по думці § 493 а. к. зажа- дальшого розширєваннє того друкованого тїсьма. Львів, днє 21. лютого 1918. Рабїці.

Що їм усе ще сниться ся?!

Львів, 28. лютого 1918.

"Nowa Reforma" доносить з Відня:
Коли в парламентарній комісії польського кола не нашлася більшість для пропозиції Гуммера і Фукса, предложив посол Стапінський, щоб коло знаєдало дальшу опозицію під умогою, що правительство зможеть таке прирочені:
"Польська держава має бути утворена з Польського Королівства в давних границях із цілої Галичини".

Не дискутеї відложено засіданя комісії, не ухвалюючи ніякого рішення.

Архикнязь Вільгельм у цісаря.

Відень, 26. лютого 1918.

У вісторок дня 26. с. м. ярини Вільгельм в своїй палаті носив д-ра Петрушевича і д-ра Евгена Левницького. День передатна був архикнязь, котрий живо интересуєть ся українською справою, у цісаря.

Гаввером і в німесько радикальним Гуммером. Сі конференції мають стати дати провідникам еозонній могод своє ставовише.
На новім засіданю воцького еозонній могод своє ставовише.
вес Гец подяк віддявляв про конференції показало ся, що окремі польськими партіями та що серед тактику кола і толу уступас. На словачи кодо рішення не прийняти Геца до відомости.
Згадані переговори з Чехами паялки і людочі.

Хто утворив українську державу.

Львів, 28. лютого 1918.

Нинішня "Neue Lemberger Zeitung" приво- сить з Відня під знаменням написом "Губернатор клице на поміч" стю очевидно інспіровану відомість:

Губернатор Поділя вислав до команди австро-угорських війск стоячих на нашій східній границі залик о поміч і просив о негайну ін- тервенцію австро-угорської армії, щоби подо- жити крїй морзам і відпалам червоної гвардії, які в нелюдський спосіб шаліють на Поділю. Наша війська управа не зможе перелочити сеї просьби, бо її виділення лежить як в інтересі Австро-Угорщини так і України.

Подільська губернія межує з Галичинею і Буковинею й обіймає область Дністра на ві- ніч від Бессарабії. Через Поділю ведуть велич- нічї дїлі в Тернополя до Одеси і багато ин- ших важних залізничних шляхів. Червоної банди рабують здоєж залізничні шляхів, нищать за- паси поживи і замикають рух. Поділе нале- жить до відлюдочїйших областей України і при крїзі виживденя, яка теперу нас панує, прийнято се з великим за- чудованєм, що наші війська не розпочали враз з німеськими по- ходу в цілі очищення окраїнних областей з червоної гвардії. Ін- тервенція Австро-Угорщини на Поділю, булаб вже в причини забезпеченя власних границь конечно. Правительство України, держава, яку ми сотворили з нашими союз- никами (?!), певнямо дійти до спокою і порядку, коли та часть мирового договору, яка теж е для нас найважнїшою, заосмотрене Ав- стрїї в поживу, має бути переведена в житє. Правительство України є же за сла- бе, щоби могло дати собі раду з бандами. Наша військова управа мусить аж з сеї прич-

ни інтервенціювати, щоби забезпечити собі до- рогу, якою має прийти до нас збіже з Одеси.
А що Румунія посуваєть ся далі в занятю Бессарабї, а мирові переговори з Румунїєю на- бути не так легко пінуть, сповнене просьби гу- бернатора Поділя маже би корисний вплив на мирову конференцію в Бухарешті і дешо обни- вяло би віспіранїї румунського правительства".

Коли Німеччина рішила ся піти на поміч Україні, Австро-Угорщина, звязана заявою гр. Черніна, що в Росію вже не буде війни, зая- вила, що вона в акції помочи Україні не візьме участі. Один з органів австрійсько-німецької преси писав тоді іронїчно, що населене Австрїї не позволить, щоб в Україні замість першого вагона пшениці прийшов перший вагон раних.
Аж коли показало ся, що поміч, якої по- требувало українське правительство, не вимагає ніяких жертв, а маже дає великі користи, бо zapewнює доставу збіжа, австрійсько-німецька преса почала бікати ся, що Австро-Угорщина, боячи ся втратити "мирову непорочність" супро- ти Росїї, готова втратити збіже, бо його в пер- шій мірі забере Німеччина.

Повинувши дуже прозору ціль сього аляр- му, мусимо як найрішучїше застерегти ся проти одного: проти твердження, що україн- ську державу утворила Австро-Угор- щина з союзниками.

Українська держава утворила ся волею й силою українського народу і ще велике питає, хто кому був більше потрібний, чи український мир і українське збіже осередним державам, зокрема Австро-Угорщині,

Каменев про Холмщину

Львів, 28. лютого 1918.

Польські дїєвники подають розкази про стегольмський кореспондент польської пресової агенції з Каменевим делегат большевицького правительства. Діємо, що Каменев належить до давних ших провідників большевицького руху участь в мирових переговорах в Берліні.

Коли розмова перейшла на українсь- ву, Каменев зазначив, що на Україн- вицький напрям також побіжить та що на- не мусить ме погодити ся з тим, що тижив дати ме діло в большевицькій Раді чи не підляже зміні? — польський кореспондент.

На се Каменев відповів: Холмщина діїшла вже від Польщі, бо по перше, що раз ствердили ром, те не може змінити ся, а по друге, ки признають самоопаченю народів, а в ший має бути більшість України. Зраз- полагаджене аграрної справи віть польських хлопів вранскі України.

Большевики признають заключений Радою?

Париж, 26. лютого 1918.

Тутешні дїєвники доносять з Петербур- що народній комісар Стахін телеграфу в Київ, що большевицька рада признає який заключила Українська Центральна осередними державами.

Життєве забезпеченє і селянство

(На увагу сільській інтелїгенції)

Між особами, що заключають хатні нечоти, перед війною селяни майже не- було. Одиаче війня, які взагалї несли значні зміни змінила в часті й мірою з- дяствия до життєвого забезпеченя. По- мірі один рід забезпеченя став збіжїю нашою селянству, а саме: забезпеченя позиції.

Коли таким чином життєве забезпече- мостило собі шлях до нашого села. — тересі нашого селянства так і в інтересі на національним лежить невизначити дїяство в ідею і формам життєвого об- ня у властивім розуміню, себто забезпеченя капіталу на всякі господар- треби.

Тепер, коли село розпорядкам сумою гроша, кождий, кому дежить до- добро нашого селянства, повинен спо- добр той грїш був умщеним як нашою А відома річ, що життєве забезпеченя з найкориснїйших форм умщувана й вана капіталу.

При сім очевидно треба вважати на увазі, щоби грїш одиачі, примочу більшу користь сьому посідачеві, прорість також загалови. Се станеть ся кождий член українського народу буди свої ошадности тільки в українських інституціях.

Життєве забезпеченє як одна з най- ших форм умщувана й побільшувана вповні відповідає інтересам одиачі погляду маже його селянству як поручити.

Ріаночасно ширене ідеї життєво- ченя відповідає також нашому національному інтересови, бо в нас є сіль національна інституція, яка має за колювати сю потребу господарського роду. Сею інституцією є Товариство

Палата панів про бере- стейський мир.

Заява довіря гр. Черніна

(Тко). Відень, 27. лютого 1918.

Після отвореня засіданя відепрезидент ки. Фірстенберг зрядює відчитати отсего ваглого внесевя бар. Чедїка, Плянера і тоа.

З огляду на політичне положенє і великі подїї, які вимагають заяви Палати панів, Пала- та висловляє гр. Черніну нове довіря за його успішну політику. Признаючи, що людино- сти треба облекшити всяким можливым спосо- бом сеї послїдній час великої війни, заявляє Палата панів, що в сїй неважнїй хвїлі мусимо до- ложити всеї сили та невзахтїмого знягати до осяг- неня тривкого, печесного і завезисного мира у вірнім союзї і добре виivreбуванім нерозумї- ню в Німеччиною та иншими союзниками і що спільно мусимо осягнути такий мир, який забез- печить нашу господарську і політичну будуч- ність. Тому Палата панів дожидає, що гр. Чер- нїн в тім зміслї буде продовжати свої змаганя та що вкінці його рука аринесе нам загальний мир". (Живї оплески).

Ухвалено наглядність того внесевя, яке під- писане всіми членами конституційної партїї і партїї центра.

Бар. Чедїк мотивує опісля своє висесенє. Бесїдник вказує передовсім на діяльність гр. Черніна в Бухарешті, де ви до послїдньої хвїлі як найкрасше заступає інтереси монархїї, як опі- сля на становиши міністра зумів адержати добрі зносини з союзниками. Обговорюючи берестей- ський мир, бар. Чедїк заявляє, що в державі зі славянською більшістю не маже було перейти до днєвного порядку над Українцями та що гр. Чернін не був на стільки легк-душним, щоб не знати відносин в Холмщині. Бесїдник заступає також формулу без анексії і контрибуцій, але домагає ся справленя границь а саме задержаня

Ловчена і поправленя границь з Італїєю, яка не повинна в Альбанїї задержати Вальони.

Д-р Білітський

впевняє, що Поляки є теж приятелями мира. Бесїдник згадує минулі роки, коли Холмщину арядучено до польського королїства, обїцяно Полякам Литву і Волинь, а тепер обкросно польську державу, хоч з міродатного місця за- являли, що цісар Карло не прийме престолоа вмешеної Польщі. Поляки рішені тепер на пе- ваяку опозицію. А їх клиц колись був, що во- ни вірно стоять і стояти хочуть при цісареві. Не дунали Поляки, що за те дадуть їм все, але же сподївали ся, що їх будуть нищити.

На 23. і 24. лютого були скликанї збори у Варшаві, на яких мали бути заступлені всі по- літи Польщі 1500 представниками, що мали предложити цісареві Карлову за посередниц- твою регенційної ради польському корону. А тут ирїйшло берестейське нещастє.

Що робити тепер? Правительство має обо- вязок берегти інтересів династїї в інтересів По- льяків, які є ідентичні. Є тут одинокий вихід тільки, се повний відворот. Поляки му- сить в дії бачити, що правительство завер- нуло до часів з 16. жоєтня 1916 р. Тодї знова звернуть ся серця польського народу до улюб- леної династїї і монархїї. Польські члени Пала- ти панів будуть голосувати проти заяви довіря для гр. Черніна.

Зайдлер конферув.

Гец уступає?

Відень, 27. лютого 1918.

Нинішнього дня конферував президент міні- стрів Зайдлер з презе сьм польського кола Ге- цом, з чеськими провідниками Станеком і Туша- ром, з провідником південних Славян Короче- цом, з головою христ. ссд. союзу пралатом

